

Kjak

Björt Samuelsen
tingkvinna

Ivasami sam-felagsandi bankana

Herfyristongdi BankNordik fleiri deildir, teirra millum bankan í Sandoynni, sum nú einans hevur opið tann eina vikudagin. Sethúsaeigarar og -byggjarar, vinnulív og aðrir kundar í oynni, mugu laga seg til tørv bankans, heldur enn øvut.

Tá ein banki letur aftur, so signalerar hetta tað mótsatta av vón um vøkstur. At fleiri arbeiðspláss hvørva nú stórt arbeiðsloysi er, strikar ikki júst undir samfelagssinni. Arbeiðspláss, sum bankin neyvnan hevði nakað tap av.

Bankarnir hava sum sentralir aktørar í samfelagsbúskapinum eina ovurstóra moralska skyldu at samvirka til samfelagsliga menning og trivnað í Føroyum. Júst tí bankarnir eru mondulurin í okkara búskapi, ger tað almenna alt, sum gerast kann, at lofta bankunum, tá hesir koma í óføri. Tí er tað einki minni enn rætt og rímligt at vænta av peningastovnunum, at teir hugsa longri enn til bara egnan figgjarligan fyrimun, tá teir velja, hvagar peningurin til rakstur, umsiting og menning skal streyma.

Tá bankarnir steingja deild í einari oyggj, sum er avskorin frá meginøkinum, so gevur tað (kanska) pluss í rokniarki bankans, men minus í roknistykkinum fyri menning og trivnaði í landinum.

Tá bankarnir gjørdur av at flyta teirra elektronisku

skipanir til Danmarkar, so gav hetta pluss í rokni-stykki bankans. Men, tað avveitir bæði vitan og pening úr føroysku vinnuni og samfelagskervinum.

Og tá bankarnir sum dømi órímliga leingi lótu rentuna fyri 1. veðhaldi liggja á 5,8%, og harvið ikki fylgdu rentulækkingunum í grannalondunum. Tá gav hetta bankunum stórt pluss í rokniarkinum, men metstórt minus í vælviljanum hjá sperdum sethúsa-eigarum.

Tá bankarnir hækka tænastrugjöldini, men seta rentuna fyri lönarkontuna til 0, so tað reelt kostar at hava lönarkontuna, sum vit við lóg eru tvungin at hava í føroyskum peningastovni. So gevur tað pluss í rokni-stykki bankans, men kostar dýrt í trúfesti hjá viðskiftafólkunum.

Okkum tørvar bankar, sum ikki gera sær dælt av væntandi kapping. Tað stendur á í lýtuni, at hava hetta álit á bankunum. Tað er trúfesti frá kundunum, sum ger, at BankNordik nú hevur ráð at keypa danskar bankar í stórum. Men, so hvørt, sum ónøgdin við bankarnar økist, minkar trúskapurin, tí sjálvandi vilja vit hava sama frælsi sum bankin, at koyra okkara pengar har, tað loysir seg best.

Tað er ein átrokandi politiskur spurningur, hvussu vit útvega borgarunum hetta frælsið.

Kári á Rógvi
løgtingsmaður og formaður í Sjálvstýrisflokkinum

Gloymið ikki motorin!

Nú valskeiðið fer at halla, er høvi bæði at líta afturá og leggja ætlanir frameftir. Fyri meg hevur stuðulin um alt landið havt stóran týdning, ikki minst úr Eysturoynni.

Farna vikuskifti var Fjarðafestivalur hildin. Hetta er dømið um ótrúliga ágrýtnið og fyrítaksemið í Eysturoynni. Gamli spurningur plagdi at vera, hví 'illimaður skuldi eiga øll tey góðu lögini?' Tey 'Har Inni' svara: 'góðu lögini skulu setast til tann góða boðskapin!'

Men ikki bert veruligir tónar eru góðir í Kelduni; samkoman hevur eisini sligið góða tónan ann í vinnuspurningum. Eyðvitað er altíð ringt hjá tí ríka halda seg á smala vegnum, men onkursvegna er gott at tosa ítøkiliga um, hvat skal leggjast í boðskapin um hvønn dag í lívi og levnaði at batna. At savna vinnulívsfólk at tosa um lívsvirði og góðan

atburð er bert at fegnast um, vónandi kunnu eisini aðrar kirkjur taka upp tann sið.

Hetta ágrýtni hjá eysturoyingum er eyðsýnt á so mongum økjum, aling, fiskiskapur, fiskavirking, og ikki minst mangar avleiddar vinnur merkja hesa oynna. Eysturoyggin kann saktans kalla seg motorin ella í øllum førum ein av høvuðsmotorunum í føroyska búskapinum. Sum maskinmenn flest eru eysturoyingar eitt sindur tigandi og álvarsamir, leggja seg ikki ov nógv út í prátið, men hava vísdómsorð á munnu, tá ið teir taka til máls.

Fyri meg sum ungan tingmann hevur verið áhugavert at sæð, at gott hundrad eysturoyingar hava valt meg, eg lá á odda hjá Sjálvstýrisflokkinum í fleiri enn 10 bygðum, men hesir hava ikki kravt nógv meira enn

miðvísan sjálvstýrispolitikk við denti á framburð og sosial-liberala stevnu. Eysturoyingar hava tikið eina mest undir við Føroyum sum einum valdømi, og eysturoyingar eru sterkastu stuðlar undir miðvísu útbúgvingarpolitikki. Kambsdalur eigur at gerast minst líka so spennandi campus sum hinir deplarnir í Klaksvík, Tórshavn, Vestmanna og í Høvi/Porkeri. Harav átti Kambsdalur serliga at víst seg sum grund- og eftirútbúgvingardepil fyri vinnutegndan skúlaskap. Teir mongu nýggju skúlabygningarnir kring Skálafjørðin verða upplagt tengdir at slíkum depli.

Gloymið ikki minsta blettin

Yrkjarin biður okkum líta yvir Føroyalandið og ikki gloyma minsta blettin. Tey virknastu

økini verða ofta gloymd, men Eysturoyggin tykist mestum ov tolin; høvuðsvegur okkara frá brúnni um Streymin og allavegin norð í tunnilmunnan við Lørvíksfjørð, alt ov smalur og trupul; hví kemur ongin tunnil undir Tangafjørð?; og hví verður ikki satsað stórt uppá útbúgving í tilknýti til høvuðsvinnuna?

Men eru tey tolin, so eru tey eisini miðvís. Sera áhugavert var tá ið Eysturoyar vinnulívsfelag skipaði fyri kunning um Estland; verður rætt atborðið, so kunnu vit vinna á Estlandi bæði so og so, men fyrsta stigið er at avlesa taktikkin hjá teimum.

Stórar avbjóðingar standa fyri framman, skútan Føroyar skal stýrast millum boðar og sker, men vit mugu ikki gloyma motorarnar ið dríva skútuna.

Landsnevndin hjá Unga Tjóðveldinum

ØLL hava rætt til sína kynsligu orientering

Unga Tjóðveldið hevur altíð havt mannarættindi sum eitt aðalmál og fegnast um at LGBT Føroyar er komið á stovn í Føroyum at virka fyri størri rúmd fyri samkynd, tvíkynd og transpersónar.

Kynslig orientering er ógvuliga fjølbroytt og ein partur av samleika hins einstaka. Uttan mun til orienteringina hjá tí einstaka, er tað at ein mannarættur at kunna vera tryggur og opin kring sín samleika.

Unga Tjóðveldið tekur sjálvsagt undir við áskoðan LGBTs hvørjum kynsligari orientering viðvíkir og vit vóna at LGBT Føroyar fer at virka til týðningarmikið kjak kring hesi mannarættindi. Vit eru altíð at heita á, tá

LGBT tørvar hjálp og vilja meira enn fegin vera við til at stimbra tolsemi og opinleika Føroya fólks – øll eiga at kenna seg væl í heimlandi

sínum.

Við hesum ynskja vit úr Unga Tjóðveldinum enn einaferð hjartaliga til lukku við stovnsetingini av LGBT

Føroyum við vón um einum støðugt mennandi kjaki hesum viðvíkjandi.

